ELŐSZÓ

Mire jó a „jó gyakorlat”, a sikeres programok bemutatása? A mindennapi élet, a közvélekedés többféle megközelítést kínál. „Jó bornak nem kell cégér!” – tartja az egyik mondás. „A jó példa ragadós” – érvel a másik. A vidékfejlesztési gyakorlat azonban azt mutatja, hogy bizony kell a cégér, a jó példa pedig nem feltétlenül ragadós. Ha azt szeretnénk elérni, hogy egy vidéki térségben a sikeres helyi fejlesztési programok ismertté váljanak és más programokra pozitív hatást gyakoroljanak, akkor ebbe a tevékenységbe is be kell ruházni. A sikeres helyi fejlesztési programokkal kapcsolatos híradások, beszámolók rendszerint csak az indulásról, a program pénzbeli értékéről, illetve a projekt nyomán született eredményről szólnak. Holott ennél sokkal, de sokkal többről van szó. A sikeres helyi fejlesztési programok mögött meghúzódó projektfolyamat – a maga feltételeivel és körülményeivel, tartalmi elemeivel és működési módjával, közreműködő szereplőivel, a benne hasznosuló szakmai tudással, feladatmegoldási gyakorlatával, termékjellegű eredményeivel – olyan érték, amelyet érdemes a maga összetettségében számba venni, bemutatni és hasznosítani.

Egy olyan térségben, ahol a kisebb-nagyobb léptékű helyi fejlesztési programok száma évről évre növekszik, a sikeres programokban felhalmozódó tudás már a szóbanforgó térség endogén adottságainak, belső erőforrásainak része. Ezért célszerű időt, energiát fordítani arra, hogy a hasznosítás szempontjait, módozatait a helyi fejlesztésben érdekeltek minél szélesebb köre megismerje, és maga a hasznosítás gyakorlata a helyi fejlesztés szerves részévé váljon.

Ez a felismerés vezette a csíkszeredai Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítványt a **„Kreatív fiatalok – Innovatív vidék”** tematikájú tehetséggondozási program megtervezése és lebonyolítása során. A Program sikeres helyi fejlesztési programok elemzési és bemutatási módszertanának kidolgozását tűzte ki célul, olyan egyetemi hallgatók bevonásával, akik a székelyföldi térség egyetemein ismerkednek a vidékfejlesztés korszerű szakmai ismereteivel. Magától értetődően adódott, hogy ebbe a munkába olyan egyetemi hallgatókat is bevonjunk, akik a székelyföldi térségtől távol, nagy múltú szakmai intézményben, a Gödöllői Szent István Egyetemen ismerkednek a vidékfejlesztéssel. Az így kialakított elemző csoportok előnye az, hogy egyesíteni tudják a helyismeretet és a külső szakmai rálátást, ugyanakkor a kettő együttese nem csupán hasznos elemzői meglátásokhoz, hanem kreatív ötletek megfogalmazásához is elvezethet.

Az előkészítő szakmai munka, a háromnapos táborszerű foglalkozás keretében zajló szakmai előadások és módszertani ismertetők sorozata, a kiscsoportokban végzett terepmunka, a közös műhelymunka keretében végzett feldolgozás és szakmai prezentáció, az elkészült anyagok kapcsán szervezett műhelykonferencia olyan rendszerszerű munkafolyamattá állt össze, amely értelemszerűen kínálja a szakmai kiadványban való összefoglalást. A hallgatók által készített projektelemzésekhez szaktanulmányok, módszertani útmutatók kapcsolódnak, mindez együtt foglalja keretbe a sikeres helyi fejlesztési programok székelyföldi fejlesztéspolitikai hasznosításának szemléleti és módszertani kérdéseit.

Mint minden tudományos munkára, jelen program szakmai eredményeire is jellemző, hogy egy megoldott feladat legkevesebb tíz újabb kérdést vet fel. Meggyőződésünk azonban, hogy a fiatal szakemberek bevonásával (erre Alapítványunk a sorozat korábbi kötetében, a vidékfejlesztési esettanulmányok elkészítésének megszervezésével és kiadásával már tett sikeres kísérletet: Település, innováció, identitás 2014.), lehet és érdemes működtetni olyan komplex programokat, amelyek a szakmai tudástranszfert, a feladatmegoldó munkát, a társadalmi tematizációt és a tudományos munkát összekapcsolva támogatják, ösztönzik a térségi innovációt.

A kötet szerkesztői köszönik a polgármesterek, helyi fejlesztési programszervezők, fejlesztő szakemberek közreműködését, akik a hallgatók terepmunkáját támogatták. A Szent István Egyetem és a Sapientia EMTE oktatóinak, a KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások Központja szakembereinek a nagyon értékes szakmai-módszertani szerepvállalásért vagyunk hálásak. Külön köszönettel tartozunk dr. Tőzsér Jánosnak, a Szent István Egyetem Rektorának és dr. Szendrő Péter rector emeritusnak, az OTDT elnökének, akik jelenlétükkel megtisztelték a csíkszeredai programot, Jakab Istvánnak a Magyar Országgyűlés Alelnökének és Tánczos Barna szenátornak, akik a szakmai prezentációkat értékelő zsűri tagjaiként vállaltak szerepet programunkban.

A program szakmai megszervezését és lebonyolítását, jelen kötet kiadását a Nemzeti Tehetség Program támogatása tette lehetővé (NTP-HTE-M-14-0004 kódjelű program). Köszönjük a Nemzeti Tehetség Program munkatársainak a munkánk számára nyújtott támogatást, valamint a programunk lebonyolításában való együttműködést.

Csíkszereda, 2015. június

A szerkesztők